

men den är här till brädden fylld med ett innehåll, som inte kunde vara mer mänskligt väsentligt.

*

Uttryck för samma oavvisliga inre krav är GUNNAR EKELOFS lyrik, sådan den framträder i "Sorgen och stjärnan", på sätt och vis att betrakta som en enda lång lyrisk monolog. Ekelöf har ju med två föregående böcker skapat sig ett namn som en fin och egenartad poet, vars mytiska fantasi och ur drömlivet stigna visioner kunna föra tanken till Hölderlin och Stagnelius. Den stämning av dröm och myt, som vilat över hans tidigare lyrik, återupplever man också i dessa nya dikter, men de vittna samtidigt om andra ambitioner, främst en strävan mot ett klarare, mindre ornamentalt stilideal. Katastrofstämningen är fortfarande den förhärskande, men den är mindre spänd, mindre hektisk än förut. Den tonar här ut i ett mildt spörjande vemod. Det förändrade känsloläget har betingat den förändrade formen. Erinrade diktarens tidigare lyrik om magiskt lysande arabesker, får man inför hans nya dikter snarast associationer till sommarnatts dunklet över ett nordiskt landskap. Ekelöfs medvetna anknytning till nordisk folkviseton i några utomordentligt melodiska visor och i den stora dikten "Sommar-natten" endast understryker detta intryck.

Det centrala avsnittet i denna bok är det långa recitativet "Sångarens sång". Dess tema är ensamheten:

Sjung, sångare, sjung,
sjung i de lönlösa tiderna!
Ensam bland hus i spillror,
ensam bland hus som begravt sina döda,
ja, ensam, berusad av ensamhet,
trogen dig själv som svanen
när han förlorat sin maka,
ensam måste du sjunga!

Det är berättigat att fatta denna dikt som en programdikt. Den solipsism, den dyrkan av ensamheten, som den uttrycker, kan synas löpa

riskan att leda till sterilitet. Kanske kan den också betyda ett reningsbad, ett stadium till djupare gemenskap med det sant mänskliga. För personlighetskravet, för troheten mot sin genius har denne diktare i varje fall funnit hoga och stränga, sällsamt suggestiva uttryck:

Må vindens sus i skogen
bli äldre än mitt liv,
må ödemarkens stjärnor
stå kalla över mig:

En stjärnas makt är större
än sorg och köld i mig,
jag vilar inte förrän
hon blivit sol för mig.

*

Om man säger, att de ballader, som upptaga en god del av innehållet i RUBEN G:SON BERGS diktsamling "I Janus' tempel", i fråga om formgivning och ämnesval erinra om Snoilsky, så innebär detta inte med nödvändighet någon anklagelse för haltlöst och slaviskt epigoneri. Den känsla, som talar ur dessa "svenska bilder" — jag syftar närmast på sådana historiska genrebilder som "Anno sjuttonhundranitton", "Nyköpingshus" och "På svensk grund" — är förvisso äkta och den pietet för nationella minnen, som där tar sig uttryck, tvivelsutan karaktärsfull. Icke desto mindre får man vid läsningen av sådana praktstycken — i och för sig klangfulla och säkert verkningsfulla i deklamatoriskt avseende — den svenske mästaren osvikligt i tankarna. Detta gäller också de sonetter, som samlingen rymmer, ehuru de givetvis ej tillnärmelsevis nå det utsökta behag och den etsande elegans, som utmärker Snoilskys sonettsmide. Med nöje vill man emellertid framhålla ett så verkningsfullt persiflage som "Jerkers affärer" — ett utfall mot den finansiella humbug, den grandiosa bluff, som gunås lite var av vårt godtrogna släkte fått svida för — eller den kompakta sonetten "Gravskriften", vars tonfall ha tyngd och eftertryck.